

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΦΟΒΟ ΓΙΑ ΝΕΑ ΑΠΟΤΥΧΙΑ ΠΡΟΔΙΔΕΙ Η ΕΠΙΜΟΝΗ ΤΗΣ ΤΡΟΪΚΑΣ ΓΙΑ ΛΗΨΗ ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΟΥ

Δεν βγαίνει ούτε το μηνμόνιο 2

Ότε στο θάμα δεν μπορούν να ελπίζουν οι Έλληνες με το μηνμόνιο που ψηφίστηκε από τη Βουλή. Και όπου θάμα, η πιθανότητα, κόντρα στα προγνωστικά, η χώρα να καταφέρει να πιάσει τους στόχους που μας επέβαλαν και να ελπίζει σε ανακούφιση από τις σκληρές απαιτήσεις.

Χαμένη στις εκατοντάδες σελίδες του μηνμόνιου κρύβεται μια φράση. Αν δεν πιαστούν οι στόχοι, η χώρα θα πάρει διορθωτικά μέτρα, τα οποία «θα περιλαμβάνουν πρόσθετες στοχευμένες μειώσεις στο μισθολογικό κόστος του δημόσιου τομέα και στις κοινωνικές δαπάνες καθώς και στις αμυντικές δαπάνες. Παρομοίως, στην περίπτωση μιας διαρκούς υπερπόδοσης, η οποία θα θεωρηθεί μόνιμη, θα θεσπιστούν αυστηρότεροι στόχοι για το έλλειμμα».

Όπως αναφέρεται στη συνέχεια, «μπορεί επίσης να εξετασθούν μια μείωση στις εισροές κοινωνικής ασφάλισης. Πρόθεση μας είναι να διατηρήσουμε το σχετικό φορολογικό βάρος από τους έμμεσους φόρους». Τι σημαίνει πρακτικά αυτό; Ότι ακόμα και αν πιαστούν οι στόχοι, οι δανειστές πρέπει

να πειστούν ότι αυτό είναι «βιώσιμο» για να χρησιμοποιούμε και την ορολογία των ημερών και μετά μπορεί...

Παράθυρο για νέες ρυθμίσεις ανοίγει και στο εργασιακό. «Θα επισκοπούμε σε συνεχή βάση τα αποτελέσματα των μέτρων στην

αγορά εργασίας και στο ανά μονάδα κόστος εργασίας και, εάν χρειαστεί, θα λάβουμε πρόσθετα διορθωτικά μέτρα για να διευκολυνθεί η συλλογική διαπραγμάτευση ώστε να διασφαλιστεί η ευκαμψία μισθών και υψηλότερη απασχόληση. Εάν μέχρι το τέλος του 2012 δεν έχουν αποτελέ-

σμα τα μέτρα, θα εξετασθούν την περίπτωση πιο άμεσων παρεμβάσεων».

Αυτό που λένε σε κα' ίδιαν συζητήσεις, όχι μόνο οι Έλληνες αλλά και ξένοι αξιωματούχοι, είναι ότι το πρόγραμμα «δεν βγαίνει». Εξηγούν ότι τόσο σκληρά μέτρα λιτότητας (3,2 δισ.

ευρώ φέτος και ακόμη 11 δισ. ευρώ την τριετία 2013-2015 επιπλέον των περίπου 50 δισ. ευρώ που ήδη έχουν ληφθεί) δύσκολα εφαρμόζονται σε μια οικονομία που βρίσκεται σε ύφεση. Ο πρωθυπουργός παραδέχθηκε ότι φέτος η ύφεση θα είναι 4%- 5% του ΑΕΠ και ίσως να αρχίσει η

ανάκαμψη από το τέλος του 2013.

Η μόνη ελπίδα σε αυτή την περίπτωση, συνεχίζουν, είναι «έξω» να υπάρχει ανάπτυξη και η χώρα να βρει στήριγμα στις εξαγωγές, στον τουρισμό, στις επενδύσεις για να ανακάμψει. Μόνο που, όπως λένε τα ίδια στελέχη, πλέον και η Ευρώπη βυθίζεται σε ύφεση, ενώ η αγορά ακινήτων που θα προποδούσε τις επενδύσεις βαλώνει...

Προβλήματα

Εκτιμούν ότι η ύφεση πλέον υποεκτιμάται, ότι η απόδοση των μέτρων υπερεκτιμάται και ότι δεν θα αποδώσουν, καθώς και ο μηχανισμός είσπραξης εσόδων παραπαίει: οι υπάλληλοι δεν έχουν διάθεση-θέληση να αποδώσουν και το κίνημα «Δεν πληρώνω» φουντώνει...

Εξηγούν ότι δεν είναι τυχαία η αναφορά τόσες φορές στο μηνμόνιο της δέσμευσης για πρόσθετα μέτρα αν τα υφιστάμενα αποτύχουν.

Μόνο που για το «λίπος» εξαντλήθηκε και κάθε μέτρο χρεπά στον πυρήνα, στο «μεδούλι» του κοινωνικού κράτους, στον άνεργο, τον συνταξιούχο, τον μισθωτό. Εται μέχρι τον Ιούνιο μέσα όπως αύξηση ΦΠΑ, εξίσωση αντι-κεμενικών αξιών με τις

Ψίχουλα από τα 130 δισ. ευρώ θα φτάσουν στην αγορά

Το νέο δανειακό πρόγραμμα-μαμούθ των 130 δισ. ευρώ το οποίο προβάλλεται από τον αντιπρόεδρο της κυβέρνησης Ευάγγ. Βενιζέλο περίπου ως «μόνα εξ ουρανού» δεν αναμένεται να αποκαταστήσει τη ρευστότητα που χρειάζεται η «μηχανή της οικονομίας» προκειμένου να σταπάλειψοι.

Το μεγαλύτερο μέρος των κεφαλαίων αυτών θα διαχετηθεί για την εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους, το οποίο μάλλον, πριν ακόμη στεγνωθεί το μελάνι του νέου μηνμόνιου, θα εκτιναχθεί από τα 368 δισ. ευρώ στα 408,7 δισ. ευρώ, καθώς η χώρα αναλαμβάνει με το «καλλίμερο» και οφειλές ύψους 40,7 δισ. ευρώ που αφορούν την «αποκατάσταση» του περιλήψιμου PSI.

Όμως, ακόμη και στις τράπεζες, οι οποίες θα λάβουν τη μερίδα του λέοντος (περίπου 40 δισ. ευρώ), οι δανειστές μας εξάντλησαν το ενδιαφέρον τους στην «προστασία των μετοχών» ανώνυμων προκλητικά επιχειρήσεων και νοικοκυριά. Το νέο Μηνμόνιο σε αντίθεση με το πρώτο του 2010, δεν περιλαμβάνει καμία πρόβλεψη για την ενίσχυση της ρευστότητας των τραπεζών, παρόλο που αποτελεί κοινό μυστικό ότι οι αγορές δεν πρόκειται να ανοήσουν ακόμη και μετά την κεφαλαιακή τους ενίσχυση.

Βέβαια είναι γενναίοι από τις εγγυήσεις των

περίπου 80 δισ. ευρώ που έχουν πάρει μέχρι στιγμής οι ελληνικές τράπεζες με την έγκριση της τρώκας, ελάχιστα έχουν διαχετηθεί στην πραγματική οικονομία. Όμως, η πιστωτική ασφυξία, που βιώνει τα τελευταία δύο χρόνια ο ιδιωτικός τομέας, θα είχε αποβεί μοιραία αν οι τράπεζες δεν κάλυπταν μέσω των εγγυήσεων της «τράπεζες» που έχει προκαλέσει η έκρηξη των κόκκινων δανείων και η εκροή 50 και πλέον δισεκατομμυρίων ευρώ από τις καταθέσεις.

Ετσι, ενώ καναλωθήκε πολύ μελάνι για τις ιδεολογικές προεκτάσεις της επιλογής μεταξύ κοινωνιών ή προνομιωχών μετοχών με τις οποίες θα πρέπει να γίνει η ανακεφαλαίωση των τραπεζών, το πρόβλημα της ρευστότητας

Η ανακεφαλαίωση των ελληνικών τραπεζών κρύβει αρκετές γκρίζες ζώνες, οι οποίες θα πρέπει να αποσφαριστούν με ειδικό νόμο

ανοήθηκε στο νέο μηνμόνιο. Μάλιστα με κάποια γενικόλογα διατάγματα οι διοικήσεις των τραπεζών υποχρεούνται να εκπονήσουν επιχειρησιακά σχέδια τα οποία θα διασφαλίζουν την επεξεργασία από τα δάνεια που προσφέρει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Ωστόσο, αποτελεί κοινό μυστικό ότι, ακόμη και όταν ολοκληρωθεί η κεφαλαιακή ενίσχυση τους, οι ελληνικές τράπεζες θα παραμένουν αποκομμένες από τις χρηματοδοτικές γραμμές των ξένων αγορών για όσο καιρό το ελληνικό Δημόσιο θα παραμείνει στυγμάσιμο από τους οικούς αξιολογήσει με τη «ρετινάδα» της χρεοκοπίας. Η όλη διαπραγμάτευση που έγινε με τους εκπροσώπους της τρώκας, είχε προφανές στόχο να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα των τραπεζών και λιγότερο της πελατσίας τους. Άλλωστε μετά τη δραματική εισοδηματική αφαίμαξη που επιβλήθηκε το νέο Μηνμόνιο η πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό θα είναι απροσπέλαστη στο μεγαλύτερο τμήμα της κοινωνίας.

Βέβαια και το «κεφάλαιο» της ανακεφαλαίωσης, το οποίο αναμένεται να ανοίξει από τον ερχόμενο μήνα κιόλας, κρύβει αρκετές γκρίζες ζώνες, οι οποίες θα πρέπει να αποσφαριστούν με ειδικό νόμο. Για παράδειγμα

το Μηνμόνιο έχει θέσει ένα ελάχιστο ποσοστό με το οποίο θα πρέπει να συμμετάσχουν οι ιδιώτες επενδυτές προκειμένου να αποχρηθεί ο έλεγχος της τράπεζας από το Δημόσιο. Το ποσοστό αυτό θα προσδιοριστεί στον νέο νόμο που θα εκπονήσει η κυβέρνηση για τη λειτουργία του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Σύμφωνα με πληροφορίες, το «κατώφλι» αυτό θα οριστεί στο 10%. Τούτο σημαίνει ότι αν οι υφιστάμενοι μέτοχοι δεν συνεισφέρουν τουλάχιστον το 10% των πρόσθετων κεφαλαίων τότε οι μετοχές που θα λάβει το Ταμείο θα διαθέτουν δικαίωμα ψήφου.

Όστόσο, με δεδομένο ότι η ανακεφαλαίωση θα γίνει με κοινές μετοχές, ανεξαρτήτως αν διαθέτουν ή όχι δικαίωμα ψήφου, γρήγορα αποσπεί το κατά πόσον η αύξηση του κεφαλαίου περιορίζει τη συμμετοχή των παλαιών μετόχων στο κεφάλαιο των τραπεζών. Εξίσου γρήγορα αποσπεί και η διαδικασία με την οποία θα κληθεί το Δημόσιο να αποχωρήσει από το μετοχικό κεφάλαιο των τραπεζών, όταν έρθει το πλήρωμα του χρόνου.

Η διατύπωση του μηνμόνιου «για την προίηση των παλαιών μετόχων» είναι αρκετά πεφωλωμένη, προκαλώντας ήδη εφιάλτες σε αρκετούς από αυτούς.